

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918” ALBA IULIA
FACULTATEA DE ISTORIE ȘI FILOLOGIE
ȘCOALA DOCTORALĂ DE FILOLOGIE

***BASMELE-ABORDARE
INTERDISCIPLINARĂ ȘI PREDARE INTEGRATĂ***
(Rezumat)

Candidat:

CRISTINA RALUCA BARNA

Conducător de doctorat:

Prof. dr. habil. MARIA-ANA TUPAN

ALBA IULIA

2018

S U M A R:

INTRODUCERE	6
CAPITOLUL I: Hartă conceptuală	
I.1. Repere ale argumentației	11
I.2. Genealogie a genului din perspectiva Noului Istorism.....	16
I.3. Basmele și ontologia identitară	18
I.3.1. Basmele și deșteptarea conștiinței naționale	23
I.3.2. Civilizații în oglindă: animalul fabulos în basmele românești și amerindiene	24
CAPITOLUL II. STUDIUL BASMELOR PRIN METODA ANALIZEI DISCURSULUI	
Introducere	30
I. Nivele de analiză	34
I.1. Valori cognitive, sau resursele cercului hermeneutic.....	34
I.2. Recuperarea contextului basmelor prin studiul imaginarului	40
I.2.1. Un nou recurs la ideologie	46
I.3. Stereotipurile de gen și mutațiile sociale	49
CAPITOLUL III: ABORDARE COGNITIVISTĂ A BASMELOR	
Introducere	54
III.1. Configurații invariante în basme	
III.1.1. Basmele ca spațiu topologic	55
III.1. 2. Configurație și structură: precursorii cognitivismului	60
III.2. Teorie aplicată: unitățile tematic-formale ale lui Max Lüthi	
III.2.1. Unidimensionalitate	64
III.2.2. Superficie fără adâncime	69

III.2.3. Izolare și interconexiune universală.....	71
III.2.4. Sublimare și incluziune totală.....	72
III.3. Recunoașterea configurațiilor prin analize comparative.....	79
III.4. Experimente de identificare a modelelor:	
III.4.1. Studiu de caz: <i>Spărgătorul de nuci</i>	90
III.4.2. Aplicații didactice la <i>Punguța cu doi bani</i> de Ion Creangă și <i>Uriașul egoist</i> de Oscar Wilde	105
CHAPTER FOUR: PREDARE DUPĂ MODELUL INTEGRAT	
Introducere:	
a) Sensul și obiectivele programei curriculare integrate	109
b) Similitudini abstracte și concrete: folosirea modelului integrat în concepția curriculară	112
IV.1. Structuri conceptuale în basme: abordare plurimediatcă (unul și același nucleu narativ transpus în muzică, literatură, cinematografie, pictură)	120
IV.2. Pedagogie culturală: rafinarea receptării printr-o conștiință sporită a specificului fiecărui limbaj mediatcă și efectul lor asupra nucleului narativ.....	133
Concluzi	136
Bibliografie	143
Surse primare	143
Surse secundare	144
Webografie.....	153
Linkuri către fragmente publicate din teză.....	156
Anexe	157
Anexa 1: Commons, M.L.& Richards, F.A.: Cele patru stadii postformale.....	157
Anexa 2: Ion Creangă: Punguța cu doi bani.....	181
Anexa 3: Oscar Wilde: Uriașul Egoist.....	184
Anexa 4: Mrs. E. B. Mawr: Manole: O legenda din secolul al XIII-lea.....	187

Anexa 5: Mrs. E. B. Mawr: Moratea lui Constantin II. Brancovan.....	193
Anexa 6: Mrs. E. B. Mawr: The Mother of Stephen the Great.....	196
Anexa 7: Mihai Eminescu: Făt Frumos din Lacrimă	
Ion Creangă: Povestea lui Harap Alb.....	198

LISTA ILUSTRĂȚIILOR:

Fig. 1 Jonica's Dream: He had a charming dream! a *Zina*, a fairy, appeared to him

Roumanian Fairy Tales and Legends, by Mrs. E. B. Mawr (1881)

Fig. 2 Neuschwanstein Castle

Fig. 3 Walt Disney's replica of *Neuschwanstein Castle*

Fig. 4: Perception of the object remains invariant under deformations.

Fig. 5 – 9: P.I. Tchaikovsky: *The Nutcracker*.

Fig. 5. Spanish Dance (Chocolate)

Fig. 6. Chinese Dance (tea)

Fig. 7. Arab Dance (Coffe) and Score

Fig. 8. Mother Goose

Fig. 9. Clown of the commedia dell'arte

Fig. 10. Velázquez: *Las Meninas*

Fig. 11. Picasso, *Las Meninas*

Fig. 12 Jean-Léon Gérôme, *My Portrait*

Fig. 13. Pygmalion and Galatea (1890)

Fig. 14. From text to the screen: *Cindarella*

Fig. 15. Natalie Frank: *Juniper Tree IV*.

CUVINTE-CHEIE: povestiri folclorice, basme literare, analiza discursului, cognitivism, recunoașterea modelului, interdisciplinaritate, multimedia, schemă de basm, pedagogie culturală, curriculum integrat

Introducere

Teza de față s-a născut din problemele cu care m-am confruntat în cariera mea didactică, găsirea unei soluții purtându-mă dincolo de argumentele și dezbaterile care se desfășoară în domeniul studiilor din domeniul educației și al programelor curriculare către întemeierea lor într-un criteriu epistemologic de natură să le asigure legitimitate teoretică.

Focarele epistemologice considerate a fi de interes pentru examinarea comunității academice sunt legate de discursul actual al cunoașterii și acest lucru se întâmplă mai puțin pe baza categoriilor taxinomice, deoarece acestea sunt specifice fiecărui domeniu disciplinar, cât mai ales prin relații tematice și posibilități de corelare a conceptelor de organizare a cunoașterii în diferite discipline.

În epoca noastră, a computerelor cu interfață globală, cunoașterea este organizată în principal prin intermediul unei structuri de memorie artificială a unui set de scenarii și scheme conceptual combinate. Discursul literar însuși, care era cândva atribuit unei minți imaginative ieșite din comun a unui autor, considerat a crea din nimic un univers fictiv, este de ani de zile o chestiune de producere dialogică a unor noi texte pornind de la altele mai vechi, de joc cu coduri și operațiuni transformative asupra unor precedente.

În Capitolul 11 din edificatoarea sa carte, *The Parallel Worlds of Classical Art and Text* (Lumile paralele ale artei și textului classic), Jocelyn Penny Small discută copiile romane ale picturilor grecești din secolul al IV-lea î.H., care se bazau probabil pe reproducerea unui model înglobat inițial în original. Prin eliminarea anumitor elemente, scene sau personaje, copistul a modificat semnificația modelului de bază, dar legătura dintre ele putea fi sesizată. Profesoara de la Universitatea Princeton folosește exemplul acestei practici vechi și foarte

răspândite de obiecte fabricate după mulaj pentru a susține afirmația că "trăim într-o lume a copiilor nu doar a cărților și a artei". Copiile perfecte sunt doar simulacrele produse de tehnologie, în timp ce copiile descrise de Jocelyn Penny Small sunt echivalente: ei identifică modelul originalului și în funcție de el își afirmă diferența noul artefact. O știință a practicilor de codificare a culturii pare să fie mult mai eficientă în educația unei persoane, inclusiv în eventualitatea unei prelucrări conștiente a narațiunilor moștenite, decât băjbâielile unor eforturi individuale de a inventa ceva absolute nou.

Prin artefactele care au parcurs un drum lung putem identifica regulile schimbării, ale proceselor și mecanismelor istorice care au loc în cultură, în istoria spiritului. Miturile și legendele sunt printre cele mai vechi, dar ar fi greșit să le considerăm invariabile de-a lungul timpului.

Basmul este un subiect discutat frecvent într-o varietate de studii contemporane: psihologie cognitivă, studii de gen, analiză de discurs, studii media, ș.a. Vom evalua relevanța lor comparativă, acumulând argumente în sprijinul opțiunii noastre pentru noua abordare istorică. După lunga tradiție a studiilor de basm care subliniau caracterul prototipic al întâmplărilor, personajelor, structurilor narative - adică descrierile formale și statice - îl vedem pe Jack Zipes (1983) și pe alți critici redefinind genul în lumina ipotezelor istorice despre relevanța socială subversivă a primelor basme publicate de scriitori profesioniști în zorii Epocii Iluminismului, în punctul culminant al conflictului dintre valorile aristocratice și burgheze.

Lectura noastră comparativă a unui nucleu narativ, construit în jurul unui personaj celebru, Spărgătorul de nuci, de către E.T.A. Hoffmann, Alexandru Dumas cel Bătrân și Marius Petipa, care a scris libretul pentru baletul omonim al lui Ceaikovski, indică schimbări importante care au putut fi observate și la celelalte genuri artistice în trecerea de la poetica romantică la cea realist-pozitivistă, care cerea ca evenimentele miraculoase să fie temperate și justificate într-un context realist prin crearea unui cadru al naratorului situat în lumea reală a unei familii care sărbătorește Crăciunul, și de aici la estetismul cosmopolit al sfârșitului de secol XIX- cu mutațiile concomitente datorate schimbării de la cuvânt la sunet și reprezentare dramatică.

Poetica și agenda feministă pot fi văzute ca singura grilă interpretativă adecvată ce se cuvine a fi aplicată prelucrării de către Angela Carter a unor celebre basme sau fantezii dramatice în *The Bloody Chamber* (1979) și *Black Venus* (1985) - două colecții de proză scurtă. Elementele care se schimbă variază de la câteva în "Barbă-Albastră", din prima carte,

la rescrierea totală și reprezentarea feministă din travestiul piesei *Visul unei nopți de vară* a lui Shakespeare sub titlul "Uvertură și muzică incidentală pentru *Visul unei nopți de vară*" în cea din urmă.

Am optat pentru interdisciplinaritate când am ales din gama metodelor folosite în studiile literare, o opțiune care este împărtășită de majoritatea autorilor de discurs din domeniu, numele disciplinei schimbându-se între timp în acela de studii culturale și chiar de studii ale științelor umaniste. Motivul care stă la baza alegerii noastre nu este faptul că interdisciplinaritatea este la ordinea zilei, ci potențialul ei sporit de a oferi, nu numai o descriere, ci și o genealogie și o contextualizare a textului literar care a ajuns să fie asimilat altor tipuri de discurs, funcția și convențiile generice cântărind mai mult decât parametrii formali în clasificarea genurilor. De asemenea, folosim un alt termen, "integrat", prin analogie cu curriculum-ul transdisciplinar în educație, deoarece, în cadrul inventarului nostru de instrumente critice, includem nu numai noțiuni împrumutate din diferite discipline, ci și termeni și modele de lectură lansate de poststructuraliști și postmoderniști în teorii critice, care, pentru prima dată, au abandonat principiul autonomiei estetice și formale discutând noțiunea de literatură din perspectiva unor domenii ne-literare: filosofia (deconstrucția), psihanaliza și psihologia (inconștientul lacanian, dorința mimetică girardiană, scenariile cognitive.), istoria, critica socială etc.

Acest tip de semiotică generalizată este desemnat de Jørgen Dines Johansen și Svend Erik Larsen (*Signs In Use*, 2002) cu numele un ei noi discipline, analiză de discurs, care a apărut la mijlocul anilor optzeci, născută din cercetările curente în lingvistică funcțională, Inteligență Artificială și cognitivism. Orientându-se spre utilizarea limbajului în contexte concrete de comunicare, includerea lingvisticii în studiul literaturii, cum propune Roger Fowler în *Critica lingvistică (Linguistic Criticism)*, 1986) permite vorbitorului să facă deducții, nu numai despre sensul și funcția textelor, ci, de asemenea, despre interacțiunea lor cu lumea, această metodă fiind o cale regală către o socializare eficientă a elevilor și studenților, precum și către realizarea unor relații sociale armonioase. Nu în ultimul rând, abordarea multilaterală a textelor ca discurs (în contexte de comunicare), pe mai multe nivele de analiză (cognitiv-social-lingvistic), face analiza discursului unul dintre cele mai satisfăcătoare modele de citire într-o epocă a scepticismului total alimentat de teoriile deconstrucționiste ale indeterminării lingvistice. Mecanismul prin care textele dobândesc sens în lumina analizei discursului este

utilizarea prototipurilor de către vorbitorii unei comunități lingvistice, atât în interpretarea noii experiențe, cât și în construirea de noi sensuri prin devierea deliberată de la ele..

Scenariile prototipice ale basmelor rămân, în principiu, aceleași în timp, datorită generării lor prin schemele cognitive și cadrele de referință ale unei comunități de discurs (cunoștințele enciclopedice ale vorbitorilor) care structurează percepția noastră asupra lumii și a relațiilor sociale. Schemele cognitive sunt premisele de care avem nevoie pentru a ne orienta în lume, iar basmele sunt printre elementele de socializare care ni le imprimă. Cum sunt ele constituite?

Cercetările recente din domeniul psihologiei cognitive au demonstrat că legăturile din creier nu sunt taxinomice, ci se realizează tematic: "De exemplu, atunci când sunt prezentate cele patru elemente veveriță, șoarece, nuci și brânză, oamenii le pot sorta în perechi de animale și tipuri de alimente (veveriță - nuci, brânză - șoarece) în loc de animale de o parte și alimente de alta. Întrucât aceste relații tematice s-au dovedit a juca un rol foarte important în judecățile de similitudine ale perechilor de entități abstracte, există probabilitatea ca ele să ofere informații relevante și pentru categorizarea lor. Principala preocupare a acestei lucrări este întrebarea, de ce oamenii nu utilizează în mod eficient entitățile abstracte taxinomice, cum ar fi emoțiile, procesele cognitive, acțiunile, atitudinile, atributele și așa mai departe și în operațiunile legate de categorizare, cum ar fi ratingurile de similitudine "(Wiemer- Hastings: web)

Subiectele legate tematic pregătesc cursanții pentru cercetare care, în conformitate cu actualul regim al cunoașterii, traversează granițele disciplinare. Aceasta încurajează elevii și studenții să stabilească legături semnificative între elementele experienței lor sau printre elementele de texte sau imagini furnizate în prealabil (*flipped classroom*) și studiate mai apoi și aplicate prin activități în clasă:

În cadrul întâlnirii pe această temă (curriculum integrat - **specificația noastră**) organizată de Unesco în Bangkok în 1981, s-a observat că "integrarea în curriculum a fost folosită în mod convențional pentru a desemna combinarea a două sau mai multe subiecte pentru a forma o zonă de învățare semnificativă integrarea experiențelor de învățare ale cursantului "(APEID 1982: 10). (UNESCO 1986)

Metoda folosită de noi consta în corelarea analizei discursului, a psihologiei cognitive și a predării integrate pe un teren comun. Aceeași temă, idee regăsită în literatură poate fi

replicată în balet, teatru, desene animate, film, jocuri de calculator, etc., și poate fi găsită și în artă, biologie, psihologie etc.

Nu există nimic în afara textului: faimoasa afirmație a lui Jacques Derrida în *De la grammatologie* (1967) a fost criticată de "noii istoriști" din deceniul nouă al secolului trecut, ieșiți de sub mantaua lui din Michel Foucault, în sensul importanței pe care o acordă contextului în interpretarea oricărui text. Acest context nu este unul al existenței sociale materiale, ci unul discursiv. Nimic nu scapă de condiția mediată de limbaj în relațiile sociale în ordinea culturii. Precizarea noastră, că suntem interesați numai de tradiția scrisă a basmelor, este, prin urmare, superfluă.

Spre deosebire de abordările tipologice, studiile istorice sau interdisciplinare au ca obiect generarea unui fenomen cultural și contextul fiecărui domeniu disciplinar. Din această perspectivă, basmele nu mai sunt asociate cu imaginarul arhetipal, cu inconștientul colectiv jungian, care le-ar face atemporale și pierdute în "abisul timpului", după cum spune magicianul Prospero în deschiderea piesei *Furtuna* de Shakespeare, sau cu societatea orală a trinburilor migratoare. Genealogia basmului literar este explicată în legătură cu ideologia iluminismului (critica familiei patriarhale și susținerea emancipării femeilor), iar genul este analizat în transformările sale dintr-o fază a istoriei culturale în alta

Lewis C. Seifert realizează un studiu al basmului din două puncte de vedere: reprezentarea celor două sexe biologice și a relațiilor dintre ele și basmul ca gen literar (*Fairy Tales, Sexuality and Gender in France. 1690-1715*). El arată că basmul a fost creat și impus în Franța secolului al XVII-lea, fie în maniera transcrierii, fie ca o creație proprie în perioada pe care Paul Hazard o caracterizează drept une dintre "marile crize ale conștiinței europene". A fost secolul confruntării dintre antici și moderni, iar basmele apar ca un simptom al luptei împotriva cultului postfigurativ al clasicilor antichității. Povestile au fost asociate cu lumea modernă, când popoarele își căutau identitatea proprie în folclor, în istorie și în afara cadrului de referință al Imperiului romano-german. Acest secol s-a încheiat cu *le grand renferment*, care a îngrădit femeile în sfera îngustă a vieții domestice din cadrul societății patriarhale. Nu întâmplător, prima colecție de basme aparține unei femei, Marie Catherine d'Aulnoy, care a inclus un *conte de fee* în romanul său intitulat *Histoire de Hypolite* (1690).

I.3. Basmele și ontologia identitară

Legătura dintre cultură și naționalitate este uneori destul de explicită, ca în Prefața scrisă de E.B. Mawr pentru colecția de basme și legende românești (*Roumanian Fairy Tales and Legends*) publicată în 1881. Noua identitate politică dobândită de principatele unite sub Carol I (Karl Eitel Friedrich, Prinz Von Hohenzollern-Sigmaringen) în 1866 a atras atenția marilor puteri din Europa. Mawr caută narațiunile culturale care să legitimizeze noul regat, asociind politica și textualitatea, marii conducători ai trecutului țării - Brancoveanu și Ștefan cel Mare - și reprezentările lor literare (vezi anexele 4-6):

By its bravery, and its stedfast perseverance on its onward path, ROUMANIA has raised itself into a KINGDOM; and I have thought it well to insert in this little book "The Martyrdom of Brancovan," and the Spartan courage of the "Mother of Stefan the Great" to show of what blood the true sons and daughter of Roumania are made.

[Prin vitejia ei și prin perseverența fermă pe calea progresului, ROUMANIA s-a ridicat la rangul de regat, iar eu m-am gândit că ar fi nimerit să includ în această cărticică "Mucenicia lui Brancoveanu" și curajul spartan al "Maicii lui Ștefan cel Mare" pentru a arăta ce sânge au adevărații fiii și fiice ai României.]

Întemeietorii legendari sunt văzuți de Mawr ca fiind la fel de importanți ca și cei istorici, sumarul colecției sale incluzând și "Manioli, o legendă a secolului al 13-lea". De asemenea, identitatea unui popor este definită, în viziunea lui Mawr, în concert cu alte națiuni, după cum ne lasă să înțelegem cartea ei de Proverbe analoge în zece limbi (*Analogous Proverbs in Ten Languages*) apărută în 1885. Ea atrage atenția cititorilor asupra asemănarilor și diferențelor semnificative transmise de proverbe, invitându-i la o citire comparativă a acestor mostre de înțelepciune a popoarelor. Sumarul cărții face diferența între fantezia pură (basmе), fabulații țesute în jurul unor locuri reale, evenimente (legende) și istorii romanțate :

- Fairy Tales
 - The Slippers of the Twelve Princesses
 - The Ungrateful Wood-Cutter
 - The Hermit's Foundling with the Golden Hair
 - The Daughter of the Rose
 - The Twelve-Headed Griffin
 - Vasilica The Brave
 - Handsome is as Handsome Does
 - The Fisherman and the Boyard's Daughter
- Legends
 - Manioli, A Legend of the 13th Century
 - The Fortress of Poinarii

- The Gentle Shepherd
- Historic Tales
 - Death of Constantin II. Brancovan
 - The Mother of Stephen the Great

[Povesti cu zane

- Papucii celor douăsprezece prințese
- Tăietorul de lemne nerecunoscător
- Copilul găsit al Pustnicului cu părul de aur
- Fiica trandafirului
- Grifonul cu douăsprezece capete
- Vasilica cea Curajoasă
- Făt Frumos este Frumos după Fapte
- Pescarul și fiica boierului

Legende

- Manioli, o legendă a secolului al 13-lea
- Cetatea Poinarii
- Păstorul cel bland

Povestiri istorice

- Moartea lui Constantin Brancovean al II-lea.,
- Maica lui Ștefan cel Mare

Basmele și deșteptarea conștiinței naționale

În România, amestecul dintre cultul postfigurativ al trecutului și utopia socială a fost și mai evident decât în Franța. Petre Ispirescu este asociat cu mișcările revoluționare care au izbucnit între anii 1820-1860, cu politica liberală și primele organizații ale muncitorilor de tip sindical, cum ar fi fundația, cu ajutorul lui Constantin A. Rossetti - scriitor și politician, unul dintre liderii Revoluției din 1848 - a unui Comitet de Ajutor Reciproc al Tipografilor. A fost susținut de V. Alecsandri, un alt culegător de folclor, B. P. Hasdeu, cercetătorul limbii

naționale, și Alexandru Odobescu, veneratorul și pictorul verbal al peisajelor pitorești ale României. Ispirescu este o figură proeminentă în istoria romantismului.

Cel de al doilea capitol este dedicat **studiului basmelor prin metoda analizei discursului.**

Analiza discursului examinează limba într-un cadru tridimensional: (1) viziunea asupra lumii încorporată într-un text (valorile cognitive), (2) relațiile sociale construite prin limbă și (3) caracteristicile formale și conexiunile care realizează coerența textului "în conformitate cu o anumită viziune despre lume" (Levarato: 2003).

Nivele de analiză. Valori cognitive, sau resursele cercului hermeneutic

În secolul al XVIII-lea, Johann Martin Chladni (Chladenius) lansa și definea conceptul de "punct de vedere" care relativiza subiectul de discurs, privându-l de pretenția unei poziționări universale valabile. Noțiunea de cerc hermeneutic îl face pe acesta dependent de experiența sa cognitivă în interpretarea mesajelor noi, care, la rândul lor, îi alimentează competența hermeneutică în cadrul formațiunii lui de discurs. Celebră devine, în secolul trecut, afirmația lui Lacan că, în limbaj, mesajul nostrum vine de la celălalt (Seminarul pe tema *Scrisorii furate* de Edgar Poe). Prin faptul că mesajul meu este interpretat de interlocutor în măsura în care împărtășim codul folosit – ce nu înțelege el din mesajul meu este pierdut, silindu-mă pe mine să-mi orientez mesajul către el – se poate spune că vorbitorul nu este independent, ci silit să țină cont de orizontul de așteptare al destinatarului/ cititorului/ spectatorului.

În acest subcapitol, aplicăm Teoria cunoașterii subiective (Subjective Knowledge Theory) în interpretarea unui basm de Mihai Eminescu, *Făt Frumos din lacrimă*, tradus de AI Marin ca *The Tear Drop Prince*, dar la care ne referim folosind versiunea mai cunoscută a titlului: *Prince Charming of the Tear*.

Sușinem argumentul lui Scott R. Stroud împotriva lui Peter Lamarque și lui Stein Olsen, care neagă valabilitatea teoriei cunoașterii subiective, considerând că valoarea unui text literar depinde de tratarea unor teme perene, nu de știința cititorilor. În articolul său, "Simularea, Cunoașterea Subiectivă și Valoarea Cognitivă a Narativului Literar" ("Simulation, Subjective Knowledge, and the Cognitive Value of Literary Narrative", 2008), Stroud insistă asupra faptului că valoarea unei narațiuni literare este proporțională cu adevărurile și cunoștințele încorporate. Interpretarea noastră a basmului lui Eminescu este

menită să demonstreze că sensul său poate fi înțeles doar de cititori cu o bună cunoaștere a miturilor, a tropilor alchimici și biblici sau chiar a istoriei.

Povestea încărcată de fantezie și de poezie a lui Eminescu este construită, în mod romantic, pe antinomie: războiul în opoziție cu comuniunea frățească, sterilitatea spiritului în opoziție cu plenitudinea spirituală. Regatul se află într-un cadru care amintește de una dintre trăsăturile caracteristice epocii medievale ce ține de cunoașterea istoriei de către oricare elev: vendetele sângeroase, moștenite de la o generație la alta, dreptul la moștenire, inclusiv la tron, pe linie bărbătească. Narațiunile literare pretind, totuși, cunoașterea nu numai a lumii, ci și a "resurselor enciclopedice ale membrilor formațiunii de discurs", cum le numește Fairclough, adică familiarizarea cu biblioteca tradiției mitopoetice a lumii. Împrejurarea că regina este aceea care răscumpără viețile celor doi stăpâni rivali este legată de cunoașterea Bibliei de către cititor: Fecioara Maria este cea care a inversat căderea omului cauzată de neascultarea poruncii divine de către Eva. Fecioara varsă o lacrimă din icoana ei, pe care regina "o suge în profunzimea sufletului ei". Ca și în alchimie, răscumpărarea începe cu *ablutio* (spălare, ritual de purificare) și se termină cu apariția lui *argentum vitae* (lapis philosophorum). Făt Frumos se naște, ca Isus, dintr-o concepție imaculată. Cele două matrici mitologice - alchimice și biblice - se unesc astfel încât să se sublinieze unitatea și universalitatea spiritului:

Prințul a urmărit cu privirea fața Sfântului Petru și nu mai putea să-l vadă pe Dumnezeu ca pe o lumină strălucitoare la orizont, ca și cum soarele scăpăta. El a înțeles miracolul învierii sale și a îngenuncheat spre Sfântul Apus.

Un nou recurs la ideologie

Al doilea nivel al analizei, în cartea lui Norman Fairclough, *Language and Power* (1989) sunt relațiile interpersonale, interacțiunea socială care se bazează pe reprezentarea unei comunități privitoare la statut social, relații de putere construite în discurs și dialog etc. Nu un **system de obiecte**, cum crede Jean Baudrillard (*The System of Objects*, 1968) determină o relație asimetrică de putere (între un vorbitor cu autoritate și un inferior) ci știința de a construi un statut de superioritate prin forme de adresare, implicații ale sintaxei, vocabularului, strategiei retorice etc. Feministele au subscris ideii că realitatea socială nefavorabilă lor poate fi schimbată prin discurs public, reprezentare artistică sau proiect

theoretic. Imaginile societății patriarhale din basme pot fi corectate prin rescrierea lor în spiritual noii epoci a emancipării femeii.

Obiectivul nostru în acest subcapitol este de a evidenția modul în care basmele contribuie la promovarea ideologiei subliminale, inscripția în inconștient a atitudinilor, tabuurilor, valorilor acceptate de structurile de autoritate ale societății sau de sistemul de putere. În acest sens, mergem pe urmele lui Jack Zipes, care a revoluționat teoria și critica genului, încetând să îl trateze ca subiect pentru tipologiile și taxinomiile universale și eterne ale școlii Aarne / Thompson, ci văzând în ele mai mult codificări ce caracterizează un tip de societate și practicile discursive din cadrul ei: "Preocuparea mea principală este modul în care basmele funcționează ideologic pentru a îndotrina copiii astfel încât să se confirme standardele sociale dominante care nu sunt în mod necesar stabilite în numele lor" (Zipes, 2003, 18) . Povestirile lui Perrault au apărut într-un moment în care societatea franceză trecea printr-un proces forțat de civilizare introdus și întărit de burghezia din Franța și Anglia. În acest context istoric și social, găsim unele dintre cele mai vechi forme de introducere a ideologiei în canalele de comunicare în masă:

Acest proces de civilizare a coincis cu o creștere a puterii socio-economice a burgheziei, în special în Franța și Anglia, astfel încât concepțiile sociale, religioase și politice reformate au reprezentat un amestec de interese burghezo-aristocratice. *L'homme civilisé* era fostul om curtenitor ale cărui maniere politicoase și stilul de exprimare au fost modificate pentru a include calitățile burgheze de onestitate, diligență, responsabilitate și ascetism. Pentru a-și spori influența și pentru a-și asuma mai mult control politic, burghezia franceză s-a confruntat cu o dublă misiune: să adapteze modelele curților regale și nobiliare într-o manieră care să permită o mai mare liberalizare a expansiunii și consolidării intereselor burgheze; să-și însușească obiceiurile populare ale celor mai muncitoare, virtuozose și profitabile elemente ale clasei inferioare pentru a întări puterea economică și culturală a burgheziei. În această privință, burghezia franceză era într-adevăr o clasă de mijloc cu funcție mediatore, deși scopul ei final era să devină autosuficientă și să facă interesele naționale identice cu ale sale. O modalitate de a-și disemina valorile și interesele și de a-și întări în mod subliminal rolul în procesul de civilizație a fost prin socializarea literară "(Zipes 2003: 21).

Aceste tipuri de comportament și modele pentru copii care implică valori cognitive (sau cunoștințe despre lume) sunt exprimate în basme sub forma unor idei generale. Cele mai multe dintre ele se concentrează pe diviziunea de gen: *Frumoasa Adormită*, *Scufița Roșie*, *Barbă-Albastră*, *Zânele* și *Cenușăreasa* construiesc femeia dependentă de sexul masculin, de fapt dependentă cu viața și moartea de un partener de sex masculin, în timp ce *Motanul încălțat* sau *Tom Degețel* arată bărbaților oglinda comportamentului exemplar

Operația mentală pe care cititorii lui Perrault urmau să o efectueze era ceea ce astăzi este înțelegem prin recunoașterea modelului, care este o expresie cheie în științele cognitive, tehnologia IT, știința informației, analiza datelor etc. Interesul teoretic nu mai este direcționat către aspecte retorice sau tematice, ci asupra unor scheme cognitive ce stau la baza codificării scenariilor (coduri procesuale) împărtășite de o comunitate: roluri sociale (maestru, slujitor), evenimente tipice și structura lor (desfășurarea unei ceremonii de nuntă, de exemplu), tipuri de schimburi (dialog) între membrii comunității, reflectând relațiile de putere (de egalitate sau relații de putere asimetrice). Vedem că analiza discursului studiază limba în raport cu practicile de semnificație socială. Structura lor e foarte schematizată, ceea ce face ca basmele să fie textele ideale pentru reinscripție, variație, parodie etc., deoarece nucleul narativ de bază va fi totuși recunoscut sub transformări. Sunt transformări care indică schimbări ale valorilor societății sau ale perspectivei asupra lumii, precum și ale morfologiei genului. În ceea ce privește ideologia, prezentăm un exemplu de schimbări în construcția feminității, care a devenit evident la sfârșitul secolului trecut după câteva decenii de critici feministe ale patriarhatului. Este o analiză comparativă a aceluiași basm, "Rapunzel", cu două versiuni, una din 1968 și alta din 1993, care au fost publicate de editura Wills și Hepworth din Marea Britanie.

Prima este mai aproape de rolurile de gen construite în mod tradițional, în timp ce versiunea din 1993 aduce în prim-plan o figura feminină puternică care inspiră bărbatului frica de castrare. Această femeie pare să se răzbune pe o lungă istorie a sclaviei și sacrificiului de sine în numele misiunii sale biologice. De aceea, acum ea obliterarizează relațiile de familie și de regenerare, privând un bărbat de copilului său și un alt bărbat de mireasa lui.

În capitolul final dedicate modelului integrat nîn educație, am alcătuit un table al corelațiilor ce pot fi stabilite între ideologia timpului și relațiile de putere dintre genuri pe baza unor variante ale orgoliosului mit masculin al lui Pygmalion, creator al femeii.

TITLU	DOMENIU	EPOCA	IDEOLOGIA GENULUI	REGIM EPISTEMIC
Metamorfoze (Ovidiu)	Mit (poem narativ)	8 A.D.	Pygmalion ca artist și creator al trupului femeii Galatea – creatura bărbatului	miticl
“Hercules și Omphale” (Rubens)	pictură	Cca 1602	Hercule ca sclav al Reginei Omphale, torcând lână. Regina Omphale ține băta lui Hercule și îl trage de ureche	Burless
“ <i>Autoportret</i> ” “ <i>Pygmalion și Galatea</i> ” (Jean Leon Gerome)	Photografie a picturii. Suprapunere a autoportretului ca sculptor și universal pictat.	1890	Artistul confundă planurile artei, realității și reprezentării.	Simulare
“Pygmalion” (Bernard Shaw)	Piesă de teatru	1914	Un profesor universitar de fonetică face o florăreasă cu engleză de suburbia să vorbească precum o ducesă	Simulacru

Diagramă. Deconstrucție a mitului în simulacru.

CONCLUZIE

Ipoteza inițială a acestei cercetări interdisciplinare, aceea că basmele seamănă cu un spațiu topologic, în sensul că un model de bază rămâne neschimbat în ciuda transformărilor și rescrierii în timp, a fost discutată, spre verificare, atât în lumina unei abordări structuraliste care subliniază existența unor aspecte formale stilizate și neschimbate (Max Lüth) cât și din punctual de vedere al unui istorist care se concentrează asupra schimbărilor suferite de acest gen în timp (Vito Carrassi).

Poveștile sunt spații topologice deoarece:

1. un basm poate avea mai multe variante, dar basmul "original" va fi totuși recunoscut de receptori (vezi "Cenușăreasa, trei sute patruzeci și cinci de variante" de Marian Roalfe Cox., publicată pentru Societatea folclorică de David Nutt, 1893);

2. dat fiind faptul că basmul are o structură simplă, un nou inscriptor poate să opereze schimbări în text (de perspectivă, relații, în felul cronotopei timpului babilonian etc.) și totuși acesta va fi perceput ca un basm;

3. se poate chiar deschide și rescrie diferit vechile basme, astfel încât să rezulte o nouă versiune modernă sau postmodernistă, în care să fie introdusă o agendă personală (cum ar fi perspectiva feministă a lui Angela Carter în *Black Venus* și *The Bloody Chamber*), fără a face de nerecunoscut povestea tradițională, care poate fi identificată în continuare ca matrice originală prelucrată de bricolerii de mai târziu.

În același timp, genul se dovedește a fi susceptibil de evoluție, asemeni oricărui fenomen istoric. Odată integrate în fluxul cultural, basmele au început să împărtășească soarta tuturor artefactelor, care este o sensibilitate la mutațiile formale și ideologice: schimbarea vederilor estetice, paralelismul politic / poetic, metamorfozele, în special hibridizarea formelor generice, tendințele în artă, mișcări și atitudini din lumea istorică. Combinarea structurilor invariante și a aspectelor formale și conținutiste marcate de schimbări istorice, atât în lume, cât și în artă, oferă o imagine a complexității genului, care creează necesitatea unui amestec de metode, grile de interpretare și vocabular teoretic, de la examinarea cognitivă a modelului de adâncime la noua contextualizarea istorică a basmelor în evoluția lor prin timp.

BIBLIOGRAFIE

SURSE PRIMARE:

Carter, Angela (1979). *The Bloody Chamber*. New York: Harper and Row.

Carter, Angela (1985). *Black Venus*. London: Chatto&Windus Ltd.

Cole, Babette (1986) *Princess Smartypants*. London: Picture Lions.

Creangă, Ion (1876). Punguța cu doi bani. In *Convorbiri literare nr.10* Retrived from
https://ro.wikisource.org/wiki/Pungu%C8%9Ba_cu_doi_bani

Creangă, Ion(1877). Harap Alb. In *Convorbiri literare*. Retrieved from
https://ro.wikisource.org/wiki/Povestea_lui_Harap-Alb

Dumas, Alexandre the Elder [1845]. *The Nutcracker*. Retrieved from
<https://archive.org/details/nutcracker00duma>

Eminescu, Mihai [1883]. Luceafărul. În *Almanahul societății studențești "România Jună"* Retrieved from
[https://ro.wikisource.org/wiki/Luceaf%C4%83rul_\(Eminescu\)](https://ro.wikisource.org/wiki/Luceaf%C4%83rul_(Eminescu))

Grimm, Jacob and Wilhelm[1812]. *Children's and Household Tales*. Retrieved from
<https://www.pitt.edu/~dash/grimm012.html>

Hoffmann, E.T.A.[1816]. *Nutcracker and the Mouse King*. Retrieved from
<https://archive.org/details/nutcrackermousek00hoff>

Ovidius, Publius Naso [8A.D.] *The Metamorphoses*. (A. Mandelbaum, Trans.). San Diego, New York, London: A Harvest Book Harcourt Brace & Company
Retrieved from
<http://www.sjsu.edu/people/cynthia.rostankowski/courses/HUM119AF13/s2/Ovid-Reading.pdf>

Perrault, Charles (1979). *The Fairy Tales of Charles Perrault*. (A. Carter, Trans.). New York: Avon Books.

- Roald, Dahl [1982]. *Revolting Rhymes*. Retrieved from https://reachateacha.weebly.com/uploads/1/6/1/5/16150348/dahl_roald_-_revolting_rhymes.pdf
- Shakespeare, William.[1595/1596]. *A Midsummer Night's Dream*. Retrieved from <http://shakespeare-online.com/plays/midsscenenes.html>
- Shaw, Bernard. [1913]. *Pygmalion*. Retrieved from <https://en.wikisource.org/wiki/Pygmalion>
- Thurber, James.[1939]. *The Little Girl and the Wolf*. Retrieved from: http://www.unive.it/media/allegato/download/Lingue/Materiale_didattico_Coslovi/0607_Lingua_inglese/The_Little_Girl_and_the_Wolf.pdf
- Wilde, Oscar. [1888]. *The Happy Prince and Other Tales*. Retrieved from <http://www.uisio.com/the-selfish-giant-a-study-of-christian-selfishness/>

SURSE SECUNDARE:

- Alaghbary, G. S., Alazzany, M, AL-Nakeeb, O. (2015). Linguistic Approaches to Ideology. *International Journal of Applied Linguistics & English Literature*, 4(5), 1-10. doi: 10.7575/aiac.ijalel.v.4n.5p.
- Amaya, Amalia (2015). *The Tapestry of Reason: An Inquiry into the Nature of Coherence and its Role in Legal Argument*. Portland, Oxford: Hart Publishing.
- Baxter, Nicola (1993). *Rapunzel: Favourite Tales*. London: Ladybird Books
- Beckenbach, Kristina (2003). *Penetrating to the Heart of the Story Angela Carter's Short Fiction, A Narratological Approach* (Unpublished doctoral dissertation). University of Kassel, Kassel: Germany.
- Ben-Yehuda, Nachman (1980). The European witch craze of the 14th to 17th centuries: A sociologist's perspective. *American Journal of Sociology*, 86 (1), 1-31. Retrieved from <https://www.journals.uchicago.edu/toc/ajs/1980/86/1>
- Bettelheim, Bruno (1976). *The Uses of Enchantment. The Meaning and Importance of Fairy Tales*. New York: Vintage Books.

- Blamires, David (2009). *Telling Tales. The Impact of Germany on English Children's Books. 1780-1918*. Cambridge: Open Book Publishers.
- Bodiștean, Florica (2007). *Literatura pentru copii și tineret dincolo de "story"*, Cluj Napoca: Casa Cărții de Știință.
- Boldea, Iulian (2011). *Romanian Literary Perspectives and European Confluences*. Târgu Mureș: Asymetria.
- Brandt, Line (2013). *The Communicative Mind: A Linguistic Exploration of Conceptual Integration and Meaning Construction*. Newcastle: Cambridge Scholars Publishing.
- Brass, Tom (2014). *Class, Culture and the Agrarian Myth*. Studies in Critical Social Sciences (Book 64). Malendure, Bouillante: LAM Editions Prod.
- Brewer, Derek (2003). The Interpretation of Fairy Tales. In Hilda Ellis Davidson & Anna Chaudri (Eds.), *A Companion to the Fairy Tale* (pp. 15-39). Cambridge: D.S. Brewer.
- Butler, Judith (1990). *Gender Trouble. Feminism and the Subversion of Identity*. New York: Routledge.
- Carrassi, Vito [2008] (2012). *The Irish Fairy Tale: A Narrative Tradition from the Middle Ages to Yeats*. (K. Wren, Trans). Rome: John Cabot University Press.
- Carter, Angela (1938). Notes from the Front Line. In *On Gender and Writing*. Michelene Wandor(Ed.) London, Boston: Pandora Press.
- Castoriadis, Cornelius (1975). *L'institution imaginaire de la société*. Paris: Éditions du Seuil.
- Ciubotaru, Silvia (1977-1978). B. P. Hașdeu și Cultura Populară, *Anuar de Lingvistică și Istorie Literară*, XXVI, Iași, 209.
- Commons, M. L., & Richards, F. A. (1984b). "Applying the general stage model". In M.L. Commons, F. A. Richards, & C. Armon (Eds.), *Beyond formal operations: Late adolescent and adult cognitive development* (pp. 141-157). NY: Praeger.
- Cook, Guy (1989). *Discourse*. Oxford: Oxford University Press.

- Culler, Jonathan (1990). "The Semiotics of Tourism ", in *Framing The Sign: Criticism and Its Institutions* , Norman OK: University of Oklahoma Press.
<http://web.mit.edu/allanmc/www/culler1.pdf>
- Crew, Hilary S. (2002). Spinning New Tales from Traditional Texts: Donna Jo Napoli and the Rewriting of Fairy Tale, *Children's Literature in Education* 33(2), 77. Retrieved from Springer Netherlands database.
- Derrida, Jacques (1967). *De la grammatologie*. Paris: Les Editions de Minuit.
- Easterbrook, Neil (2010). Recognizing patterns: Gibson's Hermeneutics from the Bridge Trilogy to Pattern Recognition. In Graham J. Murphy & Sherryl Vint (Eds.) *Beyond Cyberpunk: New Critical Perspectives*, (pp.46-64) New York, USA: Routledge.
- Fairclough, Norman (1989). *Language and Power*. New York: Longman.
- Falassi, Alessandro (1980). *Folklore by the Fireside: Text and Context of the Tusca Veglia*. Austin: University of Texas Press.
- Faludi, S. (1991) *Backlash: The Undeclared War Against Women*. London: Chatto & Windus.
- Feher M., Istvan (1998). *Heidegger and the Hermeneutic Turn of Philosophy* [Lecture Notes]. Cluj Napoca: Babeş-Bolyai University, Department of Philosophy.
- Foucault, Michel [1966](1970). *The Order of Things*. New York: Pantheon Books.
- Fowler, Roger (1986). *Linguistic Criticism*. Oxford: Oxford University Press.
- Giroux, Henry A. (1999). *The Mouse That Roared : Disney and the end of Innocence*. pp. 24-25. Plymouth: Rowman & Littlefield Publishers.
- Giroux, Henry A. (2008). Are Disney Movies Good For Your Kids?. In Lourdes Diaz Soto (Ed.) *The Politics of Early Childhood Education* (pp.99-114). New York: Peter Lang Publishing, Inc.
- Giroux, Henry A. (1995). Animating Youth: the Disnification of Children's Culture, *Socialist Review*. 24:3, 23-55.

https://www.henryagiroux.com/online_articles/animating_youth.htm

Reprinted in Giroux, Henry A. (1996). *Fugitive Cultures: Race, Violence and Youth*. London & New York: Routledge.

Gomme, George L.(Ed.). (1972). *The Handbook of Folklore*. London: Folklore Society

Greenhill, Pauline & Matrix, Sidney Eve (Eds.). (2010). *Fairy Tale Films. Visions of Ambiguity*. Logan, Utah: Utah University Press.

Haşdeu, Bogdan P. (1875). *Istoria critică a românilor. Pământul Țării Românești*, București: Curții.

Hazard, Paul. (1953). *The Crisis of The European Mind 1680-1715* (Lewis May, Trans.). London: Yale University Press.

Hegel, George W. F. (2001). *The Philosophy of History* (J. Sibree, Trans.). Kitcher: Batoche Books.

Heidegger, Martin (1977). "The Age of the World Picture," *The Question Concerning Technology and Other Essays*, translated by William Lovitt, New York; Harper and Row, 1977 (pages 115-54).

Herbrechter, Stefan (2013). *Posthumanism: A critical Analysis*. London: Bloomsbury.

Herder, Johann G. (2004). *Another Philosophy of History and Selected Political Writings (pp.23-32)*. (I.D. Evrigenis and D. Pellerin, Trans.), Indianapolis, IN: Hackett Publishing Company.

Hickey-Moody, Anna & Malins, Peta (2007). "Gilles Deleuze and Four Movements in Social Thought", in *Deleuzian Encounters Studies in Contemporary Social Issues*. Edited by Anna Hickey-Moody and Peta Malins. New York: Palgrave Macmillan.

Hoover, David, Culpeper Jonathan & O'Halloran Kieran. (2014). *Digital Literary Studies: Corpus Approaches to Poetry, Prose, and Drama*. New York: Routledge.

Jendrych, Elzbieta (2016). Multidisciplinary Approach to Postgraduate Teacher Education- Case Study. *The Journal of Linguistic and Intercultural Education*,

9(1), 65-76. Retrieved from
<http://jolie.uab.ro/index.php?pagina=pg&id=23&l=en>

Johansen, Joergen Dines & Svend Erik Larsen (2002). *Signs in Use. An Introduction to Semiotics*. London: Routledge.

Jung, Carl G.[1959]. 1968. *The Archetypes and the Collective Unconscious*. (R.F.C. Hull, Trans.). Princeton N.J.: Princeton University Press.

Koepnick, Lutz (2002). *The Dark Mirror: German Cinema Between Hitler and Hollywood*. Berkeley: University of California Press.

Kunisch, Richard (2000). *București și Stambul. Schițe din Ungaria, România și Turcia* (Viorica Nișcov, Trans.). București: Saeculum.

Lang, Andrew (ca. 1889). *The Blue Fairy Book*. London: Longmans, Green and Company.

Leach, Maria, & Fried, Jerome (Eds.)(1949). *Funk and Wagnall's Dictionary of Folklore, Mythology and Legend*. vol.I. New York: Funk and Wagnalls.

Lee, Cheryl (2013). *Fantasy Versus Fairy Tale: How Modern Fairy Tale Variants Measure up to One of the Greatest Literary Traditions of All Time* (Undergraduate Honors Thesis, East Tennessee State University). Retrieved from <https://dc.etsu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1091&context=honors>

Levorato, Alessandro (2003). *Language and Gender in the Fairy Tale Tradition: A linguistic Analysis of Old and New Story Telling*. London: Palgrave/Macmillan.

Levi-Strauss, Claude (1963). *Structural Anthropology*. (C. Jacobson & Brooke G. Schoepf, Trans.)New York: Basic Books.

Levi-Strauss, Claude (1968). *Structural Anthropology*. Harmondsworth: Penguin.

Liebermann, Marcia (1972). "Some Day My Prince Will Come": Female Acculturation through the Fairy Tale . In *College English*. 34(3), pp. 383-385

Longino, Helen (1996). Cognitive and Non-Cognitive Values in Science: Rethinking the Dichotomy. In L.H. Nelson (Ed.), *Feminism, Science, and the Philosophy of Science* (pp. 39-58). London: Kluwer Academic Publishers.

- Lüthi, Max [1982]. 1986. *The European Folktale: Form and Nature* (John D. Niles, Trans.). Bloomington: Indiana University Press.
- Lupton, Mary J. (2004). *James Welch: A Critical Companion* (*Critical Companions to Popular Contemporary Writers*). Westport, Connecticut & London: Greenwood Press.
- Malafantis, Konstantinos, & Ntoulia, Athina (2011). Rewriting fairy tales: new challenge in creativity in the classroom, Extravio. *Revista electronica de literatura comparada*, 6, 1-8.
- Mischel, Walter & Shoda, Yuichi (1995). A Cognitive-Affective System Theory of Personality: Reconceptualizing Situations, Dispositions, Dynamics, and Invariance in Personality Structure. *Psychological Review*, 102(2). 246-268. Retrieved from <https://psychology.columbia.edu/sites/default/files/2016-11/246.pdf>
- Moțoi, Georgeta Amelia (2015). The Prince charming of the Tear fairytale and the anticipation of the eminescian fantastic, *Arhipelag XXI Press*, 227-233. Retrieved from <http://www.upm.ro/ldmd/LDMD-03/Lit/Lit%2003%2021.pdf>
- Nicolescu, Basarab (2008). *Transdisciplinarity - Theory and Practice* (Ed.), Cresskill, NJ: Hampton Press
- Păun, Mihaela-Gabriela (2015). Mihai Eminescu, Mircea Eliade and Vasile Voiculescu's Water Symbolism, Preliminaries of a Comparative Study, *Journal of Romanian Literary Studies*, No.7, 882-892.
- Philip, Neil (2003). Creativity and Tradition in the Fairy Tale. In Hilda Elis Davidson and Anna Chaudri (Eds.), *A Companion to the Fairy Tale* (pp. 39-55). Cambridge: D.S. Brewer.
- Popeți, Eliana-Alina (2010). Prima *culegere de basme populare românești: identitate și alteritate* (pp.458-459), POSDRU/CPP107/DMI1.5/S/78421, proiect strategic ID 78421.
- Propp, Vladimir [1928] (1968). *Morphology of the Folktale* (Laurence Scott, Trans.). Austin: University of Texas Press.

- Robinson, Sally (1991). *Engendering the Subject: Gender and Self Representation in contemporary English fiction*. New York: State University of New York.
- Rosenthal, R, and Jacobson, L. (1968). *Pygmalion in the classroom: teacher expectation and pupils' intellectual development*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Sage, Lorna (1994). *Angela Carter*. Plymouth: Northcote House.
- Sander, Eckhard (1994). *Schneewittchen: Marchen oder Wahrheit? : Ein lokaler Bezug zum Kellerwald*. Gudensberg: Wartberg Verlag.
- Scholnick, Ellin K. (1983). *New Trends in Conceptual Representation: Challenges to Piaget's Theory*. Hillsdale, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Seifert, C. Lewis (1996). *Fairy Tales, Sexuality, and Gender in France, 1690-1715: Nostalgic Utopias*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Small, Jocelyn Penny (2003). *The parallel worlds of art and texts*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Small, J. P.(2008). Visual Copies and Memory. In E. Anne Mackay(Ed.), *Orality, Literacy, Memory in the Ancient Greek and Roman World* (pp.227). Leiden, Boston: Brill.
- Smith, Angela (2015). Letting Down Rapunzel: Feminism's Effects on Fairy Tales. *Children's Literature in Education*, 46 (4), 424-437. Retrieved from <http://sure.sunderland.ac.uk/5209/>
- Southgate, Vera (1968). *Rapunzel: A Ladybird "Easy-Reading" Book*. Loughborough: Wills & Hepworth
- Spirea, Isabela (2012). *Basmul și importanța lui în educație*. București: Editura Ideea Europeană.
- Stephens, J. (1994). *Language and Ideology in Children's Fiction*. London & New York: Longman.
- Stoichiță, Victor I. (2008). *The Pygmalion Effect: From Ovid to Hitchcock* (Alison Anderson, Trans.). Chicago/London: The Chicago University Press.

- Stroud, Scott R. (2008). Simulation, Subjective Knowledge, and the Cognitive Value of Literary Narrative. *The Journal of Aesthetic Education*, 42(3), 19-41.
- Sturdza, I.& Vianu, R. & Lăzărescu, M. (Eds.) (1971). *Fairy Tales and Legends from Romania.*(preface by Frank Kirk). București: Eminescu.
- Talbot, M. (2010). *Language and Gender*. Malden: Polity Press.
- Tătar, Maria. (1992). *Off With Their Heads Fairy Tales: Fairy Tales and the Culture of Childhood*. Princeton, New Jersey: Princeton University Press.
- Tătar, Maria. (1999). *The Classic Fairy Tales*. New York, London: W.W.Norton& Company.
- Tiffin, Jessica. (2003). *Marvellous Geometry: narrative and metafiction in modern fairy tale*. (Unpublished doctoral dissertation). University of Cape Town, Cape Town, South Africa.
- Todorov, Tzvetan. (1973). *The Fantastic: A Structural Approach to a Literary Genre* (Richard Howard, Trans.). Ithaca: Cornell University Press.
- Vrabie, Gheorghe. (1975). *Structura poetică a basmului*. București: Editura Academiei Republicii Socialiste România.
- Younguo Pi, Wenzhi Liao, Mingyou Liu and Jianping Lu (2008). Theory of Cognitive Pattern Recognition. In Peng-Yeng Yin (Ed.), *Pattern Recognition Techniques, Technology and Applications*, (pp.433-463). Vienna: InTech.
- Welch, James.[1974]. (1986). *Winter in the Blood*. New York: Penguin Books.
- West, Cornel. (1990). The New Cultural Politics of Difference. In Russell Ferguson, Martha Gever, Trinh T. Minh-ha, & Cornel West (Eds.), *Out There: Marginalization and Contemporary Cultures* (19-36). Cambridge: The MIT Press.
- Zipes, Jack (ed.). (2015). *The Oxford Companion to Fairy Tales*. 2nd Ed. Oxford: Oxford University Press.
- Zipes, Jack. (1999). Breaking the Disney Spell. In Maria Tătar (Ed.), *The Classic Fairy Tales*. (pp. 332-352). New York: W.W.Norton & Company.

Zipes, Jack. (1983). *Fairy Tales and the Art of Subversion*. New York: Routledge.

Zipes, Jack. (2006). *Why Fairy Tales Stick: The Evolution and Relevance of a Genre*. London: Routledge

WEBOGRAFIE:

Allan, Beverly. (2014). *The Integrated Approach to Teaching*. Retrieved from <https://www.slideshare.net/bevalle/the-integrated-approach-30726516>

Barthes, Roland. (1957). "The Death of the Author". Retrieved from: http://www.tbook.constantvzw.org/wp-content/death_authorbarthes.pdf

Blazic, Milena Mileva. (2008). *Comparative Analysis of Maori and European Folk Tales: Illustrated Maori Myths and Legends*. Retrieved from: http://pefprints.pef.uni-lj.si/2736/1/Blazic_Comparative_analysis.pdf

Carlyle, Thomas. (1829). The "Mechanical Age". In *Signs of the Times*. Retrieved from <https://www.coursehero.com/file/18359858/Thomas-Carlyle-The-Mechanical-Age/>

Chang, Jie. (2011). A Case Study of the "Pygmalion Effect": Teacher Expectations and Student Achievement. *International Education Studies*. 4(1), 198-210. Retrieved from: <http://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1066376.pdf>

D'Alembert, Jean Le Rond. (1772). *Encyclopedie*. Denis Diderot, André le Breton, Michel-Antoine David, Laurent Durand, Claude Briasson.(Eds.). Retrieved from <https://quod.lib.umich.edu/d/did/>

Emmott, Catherine & Marc Alexander. (2011). *Schemata*. *Interdisciplinary Center for Narratology, University of Hamburg*, as part of the STACS Project (Stylistics, Text Analysis and Cognitive Science: Interdisciplinary Perspectives on the Nature of Reading). Retrieved from <http://wikis.sub.uni-hamburg.de/lhn/index.php/Schemata>

- Hendricks, Beth.(n.d.). *What is a Fractured Fairy tale?- Definition& Examples*. Retrieved from: <https://study.com/academy/lesson/what-is-a-fractured-fairy-tale-definition-examples.html>
- Kujundzic, Nada.(2012). Didactic Tales, Formula Tales, and Tall Tales in Grimms' Kinder- und Hausmärchen, *Libri & Liberi*, 1(2), 179-196. Retrieved from <https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:siH2DW7jnbYJ:https://hrcak.srce.hr/file/147107+&cd=10&hl=ro&ct=clnk&gl=ro>
- McClintock, Letitia. [1888] (2010). *Jamie Freel and the Young Lady*. In William Butler Yeats. *Fairy and Folk Tales of the Irish Peasantry*. New York: Dover Publications. <http://www.gutenberg.org/files/33887/33887-h/33887-h.htm>
- Plămădeală, Larisa. (2016). Basmul - un text fundamental în formarea cititorului Fairytale- A fundamental text for the formation of the reader. *Revistă de teorie și practică educațională a Centrului Educațional PRO DIDACTICA*, 4 (98), 28-32. Retrieved from https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Basmul%20%E2%80%93%20un%20text%20fundamental%20in%20formarea%20cititorului.pdf
- Santos, Marc. C.(n.d.). *Teaching Portfolio*. Retrieved from <http://www.marcsantos.com/teaching/>
- Stanley, Stepanic. (2014). Demonology: A Study of What Is Not. *Skeptical Inquirer*, 38 (1). Retrieved from http://www.csicop.org/si/show/demonology_a_study_of_what_is_not/
- Tabrizi, Meysam. (2004). Concept of love in Oscar Wilde's short (Master's thesis, Ataturk University, Erzurum). Retrieved from <http://www.atauni.edu.tr/yuklemeler/cce9077132d81d3685d03e57733230c6.pdf>
- Tamara, K.S.(2013) *What caused the Trojan War referred to in Homer's Iliad and The Odyssey?* Retrieved from <https://www.enotes.com/homework-help/what-history-war-troy-know-that-was-due-halen-wife-462709>
- UNESCO.(1986). A study by Louis d'Hainaut following an International Symposium on Interdisciplinarity in General Education held at Unesco Headquarters from 1 to 5 July 1985 Retrieved from http://www.unesco.org/education/pdf/31_14.pdf

- Walsh, Miriam. (2015). *Once Upon an Ideology Exploring the ideologies and identities of female figures through a selection of classic and contemporary fairy tales* (Unpublished doctoral dissertation). University of Limerick, Limerick, Ireland. Retrieved from <https://dspace.mic.ul.ie/bitstream/handle/10395/2096/Walsh%2C%20Miriam%20%282015%29Once%20Upon%20an%20Ideology%20Exploring%20the%20ideologies%20and%20identities%20of%20female%20figures%20through%20a%20selection%20of%20classic%20and%20contemporary%20fairy%20tales%20PhD%20.pdf?sequence=2&isAllowed=y>
- Warner, Marina.(2014). *Once Upon a Time: A Short History of Fairy Tale* Retrived from https://books.google.ro/books?id=NUJeBAAQBAJ&pg=PA19&hl=ro&source=gbs_toc_r&cad=3#v=onepage&q&f=false
- Wiemer-Hastings, Katja. (2004) *Structural Differences in Abstract and Concrete Item Categories*.<http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.386.2147&rep=rep1&type=pdf>
- Wong, Mabel Chau Ping.(1995) *The effects of story schemata on narrative recall* Retrieved from <http://repository.vtc.edu.hk/ive-la-sp/15/>
- XXX (1987). *Saints and strangers description* http://www.booktopia.fr/ebook/81035&server_id=11424760&server_sc=5ee34c3d&action=true
- XXX (2004). *Schemas and Scripts* Retrieved from <http://webpages.uidaho.edu/psyc325/secure/30/30.slides.pdf>
- XXX (2014). *10 Fairy-Tale Lesson Plans That Are Learning Magic*. Retrieved from <http://www.weareteachers.com/blogs/post/2014/08/11/fairy-tales-gone-wild-10-creative-ways-to-teach-fairy-tales>
- XXX (2015). *Exploring the True Origins of Snow White and the Seven Dwarfs*. Retrieved from <http://www.ancient-origins.net/myths-legends/exploring-true-origins-snow-white-and-seven-dwarfs-004150>
- XXX (2015). Exploring the True Origins of Snow White and the Seven Dwarfs

<http://www.ancient-origins.net/myths-legends/exploring-true-origins-snow-white-and-seven-dwarfs-004150>

LINKURI CĂTRE FRAGMENTE PUBLICATE ÎN TEZA DE DOCTORAT

- BARNA, Cristina Raluca. (2017). Levels of Analysis in Discourse Analysis. *International Journal of Arts and Humanities*. 1(8), 627-636. Retrieved from www.journal-ijah.org
- BARNA, Cristina Raluca. (2016). Cognitive Psychology, or the Deconstruction of Subjectivity. *International Journal Advances in Social Science and Humanities*. 4(8), 18-22. Retrieved from www.ijassh.com
- BARNA, Cristina Raluca. (2016). Recreating Fairytale Through the Imaginary. *Incursiuni în imaginar.Centrul de Cercetare a Imaginarului Speculum*.7 p. 31. Retrieved from www.speculum.uab.ro
- BARNA , Cristina Raluca. (2018). Experiments in Pattern Recognition- Case Study: The Nutcracker. *International Journal of Arts and Commerce*. 7(5). Retrieved from <https://www.ijac.org.uk/>
- BARNA, Cristina Raluca. (2018). Retracing Pygmalion for Integrated Teaching. *International Journal of Arts and Commerce*. 7(5). Retrieved from <https://www.ijac.org.uk/>